

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ocvlvs, Hoc Est: Fvndamentvm Opticvm

Scheiner, Christoph

Freiburg i. B., 1621

Cap. III. Nervus opt cus cum suis tunicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71258](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71258)

micis 7. illi musculos libenter concedo. Cur enim homo deterioris esset conditionis, quam bestię? Andreas Vesalius de corp. hum, fabrica, l. 2. c. 11. septimum oculi musculum ex instituto probat. Et Carolus Stephanus, atque Stephanus Riuerius, de dissectione partium corporis humani, l. 3. c. 9. & 10, aiunt ex Galeni sententia septem esse oculi musculos. quibus alij quamplurimi Doctores accedunt.

NERVVS OCVLI OPTICVS, ET partes ex ipso pronascentes.

CAPVT III.

Alter neruus ex quo interior oculi substantia tanquam nucleus è caule pronascitur, dicitur Opticus, & prodit ex ipsâ meninge tam durâ, quàm molli, ipsaq; cerebri medullâ, & per angustos cranij meatus intra frontis atque nasi promontorium, tereti canale descendens, tandem ex latere eiusdem nasi haud procul à foramine nerui Animastici per proprium, eumq; rotundum cauum erumpit, & in tres principales oculi tunicas euoluitur: quarum extima à durâ matre seu meninge generata, est & dicitur Sclerodes, latinè consolidatiua, opacâ sui portione posteriore, perspicua anteriore, quæ appellatur Cornea.

Foramen
Nerui O-
ptici.

Scleroti-
ca tunica.

Choroi-
des tuni-
ca.

Retifor-
mis tuni-
ca.

Mater pia explicatur in choroidem posticam & latentem oculi tunicam, nec non Vueam anticam atque patentem.

Id quod intra hanc tunicellam versatur, prouenit ex ipsius cerebri medullâ, & post nerui dilatationem in tenerum, delicatum, fragilemque expanditur folliculum haud absimilem vesicæ, tunicæ choroidi ubique contiguum, processibus ciliaribus commissum: & quia nonnihil varietatis aspersum habet ex innumeris venulis ipsam perreptantibus, nomen Retinæ inuenit potius, quàm (ut nonnullis placet) à similitudine figuræ. Sic enim & sclerotica & Choroides tunica Retiformis dici posset, quod extremo retis sacco, non minus sit similis, quam ipsa tunica Retina, cuius concauitas superat superficiem hemisphericam, & sinu,
suo

suo humorem Vitreum arctè ubique complectitur, qui anteriore sui parte Cristallini medietatem excipit, & processibus ciliaribus tanquam diaphragmate ab humore Aqueo fecernitur. Qui quidem processus humorem Christallinum medium veluti Zonâ circum circa arreptum, liberè in centro sui firmiter suspensum tenet, & densitate nativa, opacitate atque pectinibus, seu coronâ radiofa, speciebus luci; & Aqueo humori transitum negant.

Processus
Ciliares.

Post humorem Christallinum, sequitur anterior oculi sinus, quem tunica Vnea, Cornea, Processusq; Ciliares efformant, ab humore Aqueo infessus.

Oculi sinus anterior.

Et sic partes oculi à neruo Optico progenitæ visionis eliciendæ organa, specierum recipiendarum hospitia, visus ipsius domicilium atque sedes, sunt vel tunicæ vel humores, ideoq; discretæ; Nam humor tunicæ continuari non potest.

Tunicæ oculi principales & totales secundum continuationis nexû spectatæ, sunt tres, Consolidatiua, totum oculum ambiens, ex Albâ & Corneâ constans; tum ea, quæ ex Vnea & Choroide conflatur; tandem Retina; cui si Araneam & Hyaloidem adnectas, absurdi nil commiseris, quod ex hac enasci videantur, est enim Retiformis ad pectines omninò hisce continuata, teste oculari experienciâ, contra, quàm nonnemini videatur: sed certior est oculus videns, & manus contrectans quam phantasia imaginans, aut intellectus præiudicans. Testes huius veritatis oculati sunt innumeri, & qui visum habet, si alijs fidem negat, oculis suis utique habebit. Franciscus Aquilonius & alij probi auctores huic veritati subscribunt.

Tunicæ secundæ continuationem sunt tres.

Retina est Processibus concreta.

Processus ciliares sunt communia omnium tunicarum vincula, hi enim tunicas anticæ à posticis non tantùm discernunt, sed & suo quasi modo conuinciunt; hi humorem Vitreum & Aqueum interstant, Cristallinumq; in medio ipsorum consolidant, & quia à communi Corneæ atque Scleroticæ confinio introrsum versus humorem Christallinum, vel ab hoc versus Scleroticam quodammodò procedunt, nomen hoc inuenerunt, cui à cilijs superaddita vox est ideo, quod instar capillorum ciliarium radij quidam setosi, seu fibræ nigræ ab ijs introrsus in retiformem spargantur,

Processum suum Ciliarium officia.

gantur, &c. Hisce etiã processibus vis quãdam inesse videtur, totum oculi bulbum constringendi atq; relaxandi, Vucam explicandi atq; complicandi, Christallinumq; humorem protrudendi & retrahendi, vt suis locis fufius constabit. Ex his alia partialis tunicarum distributio originem traxisse videtur, quã fit, vt Cornea, Sclerodes, Vucæ, Choroides, Aranea, Hyaloides, Retina, septem omninò tunicæ existant, omnes communi quodam vinculo Processuum Ciliarium, vt dictum colligatæ. Qua diuisione, auctorũ exemplo, etiam vtemur, &c. Vide Keplerum, Aquapendentium, Francisc. Aquilonium. &c.

Tunicæ
secundũ
sitũ, colo-
rem, & of
ficioꝝ
diuersta-
tem, sunt
septem.

Humores sunt tres, Aqueus, Cristallinus, Vitreus, nec sibi neque tunicis continui; contigui tunicis, sibi verò deinceps. Extimum locum occupat Aqueus, intimum Vitreus, hos inter suspensus est Christallinus.

PARTIVM ENVMERATARYM

Perspicuitas, & Opacitas.

CAPVT IV.

Tunica
Retina
diaphana
est.

OMnes Tunicæ præter Sclerodem, Vucam & Choroidem sunt diaphanæ: ultra mediocritatem Cornea, minus Retina, de quã solã dubiũ esse posset, an omninò pellucida esset; sed probatur manifestã experiẽtiã & ratione inde deducta: constat enim pupillas animalium diuersicolores esse, experiẽtiã teste; atqui colores illi non sunt nisi Choroidis per Retinam translucens quãdam quasi concavæ tincturæ: nam fundus Choroidis taurinæ cæruleus, felinæ flauus existit, &c. teste experiẽtiã: Igitur Retina translucet. &c.

Humores itidem omnes pellucidi sunt; maximè Cristallinus, reliqui duo minus. Vitreus enim hinc dictus est, quod vitrum, licet purissimum, viriditate tamen aliquantulum imitatur, Aqueus, quod aquam. Sicut autem perspicuitas corporibus inest ex eo, quia coloribus destituuntur, ita è contrario opacitas colorem semper & necessariò comitatur: imò è solo colore ortum habere

a. Alha-
zen.